

ת"פ 13501/08/21 - מדינת ישראל - פמ"ד נגד אמין אבו אלקיעאן - בעצמו

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

12 ינואר 2023 ת"פ
13501-08-21

לפני כב' השופט יובל ליבדרו

מדינת ישראל - פמ"ד ע"י ב"כ עו"ד היבא טבאג'א

המאשימה:

נגד

אמין אבו אלקיעאן - בעצמו ע"י ב"כ עו"ד נאסר אלעטונה

הנאשם

גזר דין

מבוא

1. הנאשם הורשע על-פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן המייחס לו עבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, עבירה לפי סעיף 275 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין").
2. במסגרת ההסדר לא הושגה הסכמה עונשית בין הצדדים וכל צד טען לעונש באופן חופשי.

כתב האישום

3. מעובדות כתב האישום המתוקן עולה כי ביום 24.07.2021 בשעה 21:30 לערך, במסגרת פעילות משטרתית הגיעו שלושה שוטרים (להלן: "השוטרים") למתחם של מוסך השייך למשפחת אבו אלקיעאן ביישוב חורה (להלן: "המקום"). בזמן זה נכחו במקום הנאשם ואחרים שזהותם אינה ידועה למאשימה. משהבחינו הנאשם והאחרים בהגעת השוטרים למקום, החלו הם לברוח מהמקום. שניים מהשוטרים אשר חבשו על ראשיהם כובעי זיהוי משטריים, החלו במרדף רגלי אחר הנאשם תוך שהם צועקים "משטרה", עד אשר נתפס לאחר מספר מטרים.

הנאשם במעשיו הנ"ל עשה מעשה בכוונה להפריע לשוטר כשהוא ממלא את תפקידו כחוק או להכשילו בכך.

תסקירים

4. בעניינו של הנאשם התקבלו מספר תסקירים של שירות המבחן.

מתסקיר שירות המבחן מיום 27.03.2022 עלה כי הנאשם כבן 33, נשוי ואב ל-7 ילדים, סיים 12 שנות לימוד, השתלב במסלול לימודי הנדסאי, עבר קורס מטעם משרד החינוך, הוכר כמורה לתחום הטכנולוגי ועובד כמורה בבית ספר תיכון ומשמש כסגן מנהל בית הספר.

הנאשם שיתף בנסיבות חייו האישיות והמשפחתיות המורכבות, בכך שחלק גדול מאחיו מעורבים בפלילים לרבות בעבירת רצח, ובתחושת השבר שחש לאחר שאביו ואחיו הצעיר נרצחו במסגרת סכסוך משפחתי.

לעניין העבירה מושא תיק זה מסר הנאשם כי הוא חף מפשע וכי הודה בביצועה כדי לסיים את ההליך המשפטי המקשה עליו לנהל חיי שגרה. שירות המבחן מסר כי שיקף בפני הנאשם את הצורך בהתערבות טיפולית אך הלה סירב ומסר כי ימנע מביצוע עבירות גם ללא התערבות טיפולית. יחד עם זאת קיבל את הצעת שירות המבחן להשתלב בסדנת הכוון לטיפול במטרה להכיר את ההליך הטיפולי.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם מתקשה לקחת אחריות על מעשיו, כי הוא מתקשה לשתף באופן מלא על חלקו, כי הוא מתקשה להכיר בצדדיו השוליים ואינו בוחן לעומק את בחירותיו ומעשיו. לצד זאת, שירות המבחן התרשם כי לנאשם יכולות, כוחות וכישורים, וכי זה גילה יציבות תעסוקתית ומחויבות למסגרות החיים השונות בהן נוטל חלק.

שירות המבחן המליץ לדחות את הדיון לצורך בחינת אפשרות שילוב הנאשם בהליך טיפולי.

בדיון שהתקיים ביום 31.3.2022 נערך בירור עם הנאשם ובא-כוחו בדבר עמדת הנאשם ביחס לכתב האישום המתוקן בו הודה, וזאת לנוכח המפורט בתסקיר. ב"כ הנאשם ציין כי שוחח עם הנאשם, וזה חזר והודה בפניו בביצוע העבירה והוסיף כי הנאשם לא מבקש לחזור בו מהודאתו או לבטל את הסדר הטיעון. אף הנאשם עצמו ציין כי הוא לא מבקש לחזור בו מהודאתו וכי הוא שב ומודה בכתב האישום המתוקן.

בהסכמת הצדדים נדחה הדיון ל-3 חודשים כהמלצת שירות המבחן.

מהתסקיר מיום 26.6.2022 עלה כי במהלך תקופת הדחיה הופנה הנאשם לסדנת הכוון לטיפול (סדנה חד יומית) בת מספר שעות במהלכה **התרשם שירות המבחן מנזקקות טיפוליות של הנאשם ובצורך שלו לרכישת כלים להתנהלות נורמטיבית במצבי דחק**. שירות המבחן הוסיף כי בשיחה עם הנאשם הביע זה מוטיבציה להשתלב בקבוצה טיפולית ואף מסר כי הוא תופס את עצמו כמי שיכול לתרום במסגרת הטיפול למשתתפים אחרים.

ביום 15.6.2022 שולב הנאשם בקבוצה טיפולית הטרוגנית בה השתתף בכל חמשת המפגשים שהתקיימו. לצד זאת, הנאשם מסר כי אינו חש כי קיים דמיון בינו לבין שאר המשתתפים בקבוצה, כי העבירה שעבר נעברה על רקע סכסוך משפחתי, כי הסכים להשתלב בקבוצה לטובת ההליך המשפטי. הנאשם המעיט בחומרת העבירה שהורשע בה וציין כי מדובר באירוע מינורי. הנאשם הוסיף כי אינו חש שהוא נתרם מן הטיפול, כי אינו זקוק לטיפול וכי אינו רואה כל צורך בהמשך השתתפותו בהליך הטיפולי. יחד עם זאת ייחס חשיבות רבה לשאלת הרשעתו בדיון.

שירות מבחן התרשם כי הנאשם מתקשה לבחון את החלקים המכשילים בהתנהלותו שהובילו אותו למעורבותו הפלילית וכי הוא מתמקד בעיקר בחלקים המתפקדים החיוביים שבהתנהלותו **ומצמצם את החלקים בהתנהלותו אשר הובילו אותו למעורבות פלילית בפעם השנייה בחייו**, מה שמקשה עליו להפיק תועלת מהטיפול. בשקלול כלל הפרמטרים שירות המבחן נמנע מלבוא בהמלצה טיפולית. ביחס לשאלת

ההרשעה ציין שירות המבחן כי אף שיכולותיו וכישוריו של הנאשם משקפים סיכוי לשיקום ואף שהרשעתו עלולה לגרום לפגיעה קונקרטית בתפקידו כמורה **אין הוא ממליץ על ביטול הרשעת הנאשם. זאת, לנוכח מעורבותו השנייה בפלילים, הבעת עמדות מצמצמות ביחס להתנהלותו הבעייתית וקשייו לבחון באופן ביקורתי את החלקים שהובילו למעורבותו בעבירה הנוכחית.**

שירות המבחן ציין כי אמנם הנאשם הגיע לכל המפגשים הקבוצתיים, אך עשה זאת מעמדה של אדם שמבקש לסייע לאחרים ולא מעמדה שמאפשרת שיח ביקורתי ובחינה עצמית שהובילו אותו לבצע את העבירה, עמדה הנדרשת לצורך הפחתת הסיכון להישנות התנהגות דומה בעתיד.

לחלופין המליץ שירות המבחן על תקופת ניסיון של 3 חודשים בה תבחן כוונתו לערוך שינוי גישה במסגרת הליך טיפולי.

בדיון שהתקיים ביום 3.7.2022 עתר ב"כ הנאשם לתת לנאשם הזדמנות נוספת ולהפנותו לשירות המבחן כדי לבחון את כוונתו לערוך שינוי ולעבוד על הצדדים המכשילים שלו במסגרת הליך טיפולי. הנאשם עצמו הצהיר כי הוא מעוניין לחזור לשירות המבחן ולשתף פעולה בטיפולים. המאשימה לא התנגדה לבקשה והדין נדחה פעם נוספת לצורך בחינת השתלבותו של נאשם בהליך הטיפול. לפנים משורת הדין נעתרתי לבקשת ב"כ הנאשם פעם נוספת והוריתי לשירות המבחן להגיש תסקיר משלים.

מהתסקיר מיום 29.9.2022 עלה כי הנאשם שולב בקבוצה טיפולית החל מ-18.5.2022 ונכח בתשעה מפגשים מתוך אחד עשר שהתקיימו. שירות המבחן ציין כי אף שהנאשם נכח במרבית המפגשים והשתתף בהם באופן פעיל, הרושם שהתקבל הוא שהנאשם הגיע לקבוצה מעמדה של אדם משמבקש לסייע לאחרים ולתרום להם מניסיון חייו ולא מעמדה של מי אשר זקוק לסיוע במסגרת הקבוצה. הנאשם הדף כל ניסיון לסייע לו לבחון באופן אלטרנטיבי את התנהלותו ובחירותיו. עמדה זו, אליבא דשירות המבחן, אינה מאפשרת לנאשם להיפתח לתכנים שעולים בקבוצה ולהיתרם מהם. **שירות המבחן חזר על כך שנקודת מבטו של הנאשם היא שמעורבותו הפלילית קשורה לשיוכו המשפחתי ולאופן בו גורמי הממסד תופסים את משפחתו, ומכאן שהנאשם לא מגלה יכולת לבחינה עצמית ביקורתית אשר מאפשרת הליך של שינוי.**

שירות המבחן ציין כי הנאשם לא הציג מסמך עדכני על-פיו הרשעה בדין תגרום להפסקת עבודתו. **שירות המבחן הבהיר כי הוא לא מצא נימוקים להמליץ על ביטול ההרשעה.** שירות המבחן המליץ להטיל על הנאשם עונש של מאסר מותנה וחתימה על התחייבות להימנע מביצוע עבירה.

טעונוי הצדדים

5. **המאשימה** טענה כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי ועד שלושה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ועתרה להטיל על הנאשם עונש של מאסר על תנאי, קנס וחתימה על התחייבות להימנע מביצוע עבירה.

המאשימה טענה כי אין לקבל את בקשת הנאשם לבטל את הרשעתו. המאשימה הפנתה בעניין זה להתרשמות שירות

המבחן בתסקירים השונים מהנאשם, לכך שהנאשם התקשה לקחת אחריות על מעשיו, לחלקים המכשילים בהתנהלותו ולהזדמנויות החוזרות ונשנות שניתנו לנאשם לעבור הליך טיפולי שיקומי שלא צלח, כמו גם להמלצת שירות המבחן בנדון. המאשימה הוסיפה כי הרשעת הנאשם לא תגרום נזק חמור לעבודת הנאשם במשרד החינוך ולא תפגע בשיקומו.

6. **ב"כ הנאשם** טען כי מתחם העונש ההולם נע בין עונש של התחייבות להימנע מביצוע עבירה לבין עונש של צו של"צ. ב"כ הנאשם עתר לביטול הרשעת הנאשם ולהטיל עליו צו של"צ בהיקף גדול ופיצוי למשטרה.

לעניין ביטול ההרשעה הפנה ב"כ הנאשם לנסיבות האישיות-משפחתיות המיוחדות של הנאשם, לאופן התפתחותו של התיק, לאופי העבירה שעבר הנאשם, לנזק הקונקרטי שעלול להיגרם לנאשם בשים לב לעבודתו במשרד החינוך ולאפשרות שיפוטר, יושעה או שתעוכב אפשרות קידומו כפי שצפוי לכל עובד ציבור שמורשע.

ב"כ הנאשם טען כי אין לתת לה משקל מכריע להמלצת שירות המבחן שכן מדובר בהמלצה שלא מחייבת את בית המשפט. ב"כ הנאשם טען עוד, כי עתירתו לבטל את הרשעת הנאשם אינה מותנת בהמלצה חיובית של שירות המבחן בעניין זה. ב"כ הנאשם הוסיף, כי עמדת הנאשם לפיה הוא אינו נזקק להתערבות טיפולית חיצונית מקורה בהערכה עצמית של תפקודו התקין בכל מישורי חייו, ומכאן שהיא לא צריכה להיזקק לחובתו.

ב"כ הנאשם הפנה בטיעונו גם לנסיבות ביצוע העבירה, לתיקון המשמעותי שנעשה בכתב האישום, לכך שאין מדובר בעבירה מתוכננת ולכך שהנאשם לא הפריע לשוטרים שבאו לחפש במתחם שלו. בעניין זה טען כי הנאשם למעשה "נקלע" למקום ולסיטואציה.

ב"כ הנאשם צרף מסמכים הכוללים תעודת הערכה בבית הספר והכשרה להדרכה קבוצות שעבר במוזיאון משואה לתקומה ביד מרדכי, והפנה לפסיקה לתמיכה בעמדתו העונשית.

7. **הנאשם** אמר את דברו. הנאשם מסר כי הוא עובד במשרד החינוך, כי לא התמודד השנה לתפקיד מפקח בשל כתב האישום וכי הוא מתכוון להתמודד לאחר סיום ההליך הפלילי, כי הוא לוקח קבוצות של תלמידים בדואים למסע לפולין, כי הוא מתנדב בגבעת חביבה ויד מרדכי בענייני שואה, כי הפסיק להתנדב בעקבות התיק וכי נאמר לו שאם יסיים את התיק ללא הרשעה הוא יורשה להמשיך להתנדב. הנאשם הוסיף כי הוא מצטער על העבירה, כי מדובר באירוע לא מתוכנן אליו נקלע, וכי הוא היחידי שלמד במשפחתו.

דין והכרעה

8. סבורני כי מתחם העונש ההולם צריך לנוע בין מאסר על תנאי לבין תקופת מאסר קצרה שאף ניתן לרצותה בעבודות שירות, והכל לצד עונשים נלווים.

בקביעת המתחם, התחשבתי בערכים המוגנים, במידת הפגיעה בהם, בנסיבות הקשורות לביצוע העבירה ובענישה הנוהגת.

9. בפתח הדיון יש לתת את הדעת לעובדה שהנאשם הורשע בעבירה שלצידה עונש מזערי של שבועיים ימים. תיקון 113 לחוק העונשין לא התייחס במישרין לשאלת יחסי הגומלין בין הרף התחתון של מתחם העונש ההולם לבין עונש המאסר המזערי הקבוע בחוק לעבירות בהן מורשעים הנאשמים. יחד עם זאת, סבור אני כי בחינת עקרונות תיקון 113 עם עקרונות הענישה הכלליים, מובילים למסקנה כי אין לראות בעונש המזערי הקבוע בחוק לעבירה ככזה המסמן את הרף התחתון של מתחם העונש ההולם בכל מקרה ומקרה של אותה עבירה, ואף לא ככזה שמונע סיום הליך ללא הרשעה (בעניין זה ראו רע"פ 4592/14 **רוטמן נ' מדינת ישראל**, פסקה (8).

יחד עם זאת יש לתת הדעת כי קיומו של עונש מזערי בעבירה מסוימת מהווה נתון בעל משקל, ולעיתים משקל בכורה, שעל בית המשפט להתחשב בו במסגרת איזונו בהיותו משקף את חשיבות הערכים המוגנים של אותה עבירה אליבא דמחוקק, ערכים שעל בסיסם, בין היתר, נקבע מתחם העונש ההולם וכי רק במקרים חריגים יהיה ראוי לסטות מהעונש המזערי (בעניין זה ראו רע"פ 207/14 **פלואי נ' מדינת ישראל**, 1.2.2015, פורסם בנבו).

10. הנאשם עבר עבירה שהמוטיב המרכזי בה הוא פגיעה בערכים של כיבוד ושמירה על שלטון החוק ונציגיו ועל יכולתם לבצע את תפקידם לטובת הכלל ללא מורא.

11. בתי המשפט שבו והדגישו את הצורך להרתיע את הפועלים כנגד שלטון החוק ונציגיו באמצעות ענישה ממשית. לעניין זה ראו רע"פ 5579/10 **קריה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 2.6.2010) (להלן: עניין קריה).

לעניין זה יפים גם דברי רבי חנינה סגן הכהנים **במסכת אבות פרק ג' משנה ב'** "לולא מוראה של מלכות איש את רעהו חיים בלעו".

12. בעניינינו, ברח הנאשם יחד עם אחרים משוטרים שהגיעו למקום בו שהה ואלו פתחו אחריו במרדף רגלי תוך שהם צועקים "משטרה", עד שהוא נתפס לאחר מספר מטרים.

מבלי להקל ראש בסוג העבירה שביצע הנאשם סבורני כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים בנסיבות מקרה זה, אינה גבוהה.

13. לעניין הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה התחשבתי בנזק שנגרם לשלטון החוק ונציגיו, ולנזק שעלול היה להיגרם לו היה האירוע מסלים. מאידך נתתי משקל לכך שלא קדם לאירוע תכנון מוקדם, לכך שהאירוע לא נמשך זמן רב ולכך שהנאשם נתפס בסופו של יום והאירוע לא הסלים.

14. מדיניות הענישה הנהוגה בעבירה שבעניינינו היא מגוונת ותלויה בנסיבות ה"עושה" לרבות גילו, עברו הפלילי, השתלבותו בהליך טיפולי ומידת ההצלחה בהליך זה, ובנסיבות ה"מעשה" לרבות אופי העבירה, משכה ותוצאותיה - מידת הפגיעה במשימת השוטרים.

עיון בפסיקה הנוהגת מלמד כי על-פי רוב נאשמים מורשעים בעבירה זו לצד עבירות נוספות ולא כעבירה בודדת שביצעו. יחד עם זאת, ניתן ללמוד כי העונשים במקרים דומים נעים בין מאסר על תנאי ועונשים נלווים לבין מספר חודשי מאסר.

ברע"פ 6838/14 **דמתי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 19.11.2014) דחה בית המשפט העליון בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע בשתי עבירות של הפרעה לשוטר והותיר על כנו עונש שהטיל עליו בית המשפט המחוזי של 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות הכוללים הפעלה במצטבר של 3 חודשי מאסר על תנאי שהיו תלויים ועומדים כנגדו לאחר שקיבל את ערעור המאשימה על קולת העונש שהוטל על הנאשם בבית משפט השלום;

ברע"פ 12009/04 **בן גביר נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 9.1.2005) דחה בית המשפט העליון בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע בעבירה של הפרעה לשוטר ונידון לעונש של צו של"צ. במקרה זה

בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המאשימה על החלטת בית משפט השלום להימנע מהרשעת הנאשם, וקבע כי יש להרשיע את הנאשם הגם שהותיר את עונש השל"צ שהוטל עליו כעונש יחיד;

ברע"פ 4918/13 **כהן נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 18.2.2014) דחה בית המשפט העליון בקשת רשות ערעור של נאשמת שהורשעה לאחר ניהול הליך הוכחות בעבירות של התקהלות אסורה והפרעה לשוטר. במקרה זה בית המשפט המחוזי דחה את ערעורה של הנאשמת על הכרעת הדין וקיבל את הערעור על גזר הדין של בית משפט השלום בכל שביטל עונש של 3 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות וחלף זאת האריך את המאסר המותנה שהיה תלוי ועומד כנגדה;

בעניין קריה דחה בית המשפט העליון בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע בעבירות של העלבת עובד ציבור והפרעה לשוטר והותיר על כנו את הרשעת הנאשם. בית המשפט השלום במקרה זה הטיל על הנאשם עונש של צו של"צ ונמנע מהרשעתו, בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המאשימה, הרשיע את הנאשם והטיל עליו עונש של מאסר על תנאי, ובית המשפט העליון דחה כאמור את הבקשה לרשות ערעור. גם במקרה זה דובר באיש חינוך שלמד לתואר שני וחשש מפני הפגיעה שתגרם לו בשל הרשעתו. במקרה זה להבדיל מענייננו לאותו נאשם היה עבר נקי והמלצה חיובית של שירות המבחן;

רע"פ 5561/19 **נקלה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 29.8.2019) דחה בית המשפט העליון בקשת רשות ערעור של נאשמת שהורשעה בעבירות של גניבה, התחזות והפרעה לשוטר והותיר על כנו עונש של 3 חודשים מאסר ויום שהטיל עליה בית המשפט המחוזי חלף 4 חודשי מאסר לאחר שקיבל את ערעורה על חומרת העונש.

כן ראו ענישה בעבירה זו שניתנה על ידי מותב זה, חלקה במסגרת אימוץ הסדרים "סגורים", עת כיהנתי בבית משפט השלום, בת"פ 59370-07-13 **מדינת ישראל נ' שייקביץ**; ת"פ 45889-11-11 **מדינת ישראל נ'**

בניהויב; ת"פ 21325-08-14 מדינת ישראל נ' אבו עפאש (נאשמים 6-8); ת"פ 59689-01-12 מדינת ישראל נ' שמש.

עיינתי באסופת הפסיקה שצרף ב"כ הנאשם באשר למקרים בהם נמנע בית המשפט מלהרשיע בעבירות שונות. כאמור יתכנו מקרים חריגים בהם גם בעבירה זו יסתיים הליך ללא הרשעה אולם אין במקרים אלה כדי ללמד על הענישה הנוהגת בעבירה בה עסקינן.

15. בענייננו, עולה כאמור שאלת ביטול הרשעת הנאשם.

הכלל הוא כי אדם שעבר עבירה פלילית יורשע והימנעות מהרשעה תבוא רק במקרים חריגים ויוצאי דופן. בעניין זה ראו למשל דברי בית המשפט העליון בע"פ 2669/00 **מדינת ישראל נגד פלוני** (פורסם בנבו), פסקה 7:

"...באשר לנאשמים בוגרים, במאזן השיקולים האמור גובר בדרך כלל השיקול הציבורי, ורק בנסיבות מיוחדות, חריגות ויוצאות-דופן ביותר תצדקנה סטייה מחובת מיצוי הדין בדרך הרשעת העבריין, וזאת, לרוב, כאשר עלול להיווצר יחס בלתי סביר בין הנזק הצפוי מהרשעה בדין לבין חומרתה של העבירה והנזק הצפוי לעבריין מהרשעה."

המבחנים להימנעות מהרשעה נקבעו בע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 21.8.1997) שם קבעה כב' השופטת דורנר כי:

"הימנעות מהרשעה אפשרית אפוא בהצטבר שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים המפורטים לעיל."

16. סבורני כי יש לדחות את עתירת ב"כ הנאשם לביטול ההרשעה. לטעמי ענייננו אינו נמנה על אותם מקרים חריגים ויוצאי דופן אשר מצדיקים לסיים ההליך הפלילי ללא הרשעה מבלי לפגוע באינטרס הציבורי ובשיקולי ענישה אחרים.

באשר ל"סוג העבירה" הרי שאין להקל ראש בחומרת העבירה שעבר הנאשם. אכן, נסיבות ביצוע העבירה בענייננו אינן מצויות ברף החומרה הגבוהה של עבירה זו, ואולם בית המשפט קבע לא אחת כי האינטרס הציבורי מחייב להטיל על עבריינים הפוגעים בגורמי אכיפה החוק וביכולתם לבצע את עבודתם עונש ממשי. לעניין זה ראו רע"פ 3208/15 **הקרי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 11.5.2015), פסקה 7, שם קבע בית המשפט העליון כי עבירת הפרעה לשוטרים במילוי תפקידו **"אינה מסוג העבירות שבהן יש להורות, ככלל, על הימנעות מהרשעה"**.

כאמור לעיל, אף המחוקק מצא להעניק חשיבות לערך המוגן הנפגע בעבירה זו עת מצא לקבוע לצדה עונש מזערי של שבועיים מאסר.

17. אף אם יטען הטוען כי ניתן היה לשקול את ביטול הרשעת הנאשם בשל נסיבות ביצוע העבירה, לא היה בכך כדי לסייע לנאשם שכן הלה לא עומד גם בתנאי השני לביטול הרשעה, היינו שהרשעתו תביא לפגיעה בשיקומו, לא כל שכן לפגיעה חמורה.

בעניין זה נתתי דעתי בראש ובראשונה למפורט בתסקירי שירות המבחן שהוגשו שלא לימדו על כל שיקום בעניינו של הנאשם.

אכן, כפי שציין ב"כ הנאשם אין בית המשפט מחויב להמלצת שירות מבחן; ואכן כפי שציין ב"כ הנאשם, ניתן במקרים חריגים לבטל הרשעה גם ללא המלצה חיובית של שירות המבחן; ואכן יתכנו מקרים חריגים בהם יכול נאשם להשתקם שלא דרך שילוב בהליכים טיפוליים בשירות המבחן, ואולם סבורני כי זה איננו המקרה החריג המתאים לכך.

הנאשם התקשה לקחת אחריות על מעשיו ונטה לצמצם ולהמעיט מחומרתם. הנאשם אמנם התרצה בהמשך והביע הסכמתו להשתלב בהליך הטיפול ואולם לאחר השתתפותו במספר מפגשים מסר לשירות המבחן כי אינו נתרם מההליך, כי הוא רואה באירוע העבירה כאירוע מינורי וכי הסכים להשתלב בהליך הטיפול רק לטובת ההליך הפלילי (תסקיר מיום 26.6.2022). גם בתסקירי ההמשך דווח שהנאשם אינו רואה צורך אמיתי בטיפול והשתתפותו בקבוצה הטיפולית דמתה יותר כהשתתפות של מי אשר מבקש לסייע לאחרים מאשר מי שנזקק בעצמו לטיפול.

קושי בלקיחת אחריות, הבעת עמדה שאכיפת החוק כנגדו מקורה בשיוכו המשפחתי, הצגת עמדה מצמצמת באשר לחומרת המעשים ואופן שיתוף הפעולה בטיפול, מלמדים כולם על כך שהנאשם לא השתקם. נהפוך הוא, נתונים אלה מגבירים את הסיכון להישנות המעשים.

לא זו אף זו, יש לתת את הדעת כי לחובתו של הנאשם כבר רישום פלילי קודם ללא הרשעה. זאת בגזר דין שניתן בעניינו, אך כשנה וחצי קודם לאירוע מושא תיק זה. בית המשפט שגזר את דינו בת"פ 1527-09-19 ציין בגזר הדין את נסיבות ביצוע העבירה אותה עבר הנאשם, את העובדה שלנאשם היה רישום קודם ללא הרשעה בגין עבירה של הפרעה לשוטר (ולא נתתי לנתון זה משקל משזה לא הוכח לפניי ברישום הפלילי) וכן לנימוקי הצדדים להסדר, לרבות קושי ראייתי. בטיעוניהם לעונש הצדדים נימקו ההסדר גם בנסיבותיו האישיות המיוחדות של הנאשם. נדמה כי הנאשם לא השכיל לנצל את ההזדמנות שניתנה לו ובתוך זמן קצר ביותר שב ועבר עבירה ומבקש פעם נוספת לחרוג מכלל ההרשעה בעטיים של אותם נימוקים הקשורים בנסיבותיו האישיות המיוחדות.

מתן הזדמנות שניה לסיום הליך פלילי, ללא הרשעה, צריכה להישמר למקרים יוצאי דופן באופן מובהק והמקרה שבפני לא נמנה על אותם מקרים.

18. הנאשם כאמור עובד כמורה וכסגן מנהל לעת צורך, וטען כי הרשעתו עלולה להביא לפיטוריו או למניעת קידומו אך לא טרח להציג מסמך התומך בטענה זו.

ברע"פ 7224/14 פּרנסקי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, מיום 10.11.14), פסקה 10 נקבע כי אין די בחשש לפגיעה של ההרשעה בסיכויי שיקומו:

"...גישה זו אינה עולה בקנה אחד עם פסיקתו של בית משפט זה, לפיה יש להצביע על כך שהרשעתו של הנאשם תביא "לפגיעה קשה וקונקרטית בסיכויי שיקומו", ולבסס טענות אלה בתשתית ראייתית...החובה להצביע על קיומו של נזק קונקרטי, מתיישבת עם אופיו המצומצם של החריג שעניינו הימנעות מהרשעה, אשר נועד לחול אך במקרים מיוחדים בהם קיימים טעמים כבדי משקל הנוגעים לצורכי שיקומו של הנאשם..."

כן ראו בהקשר זה רע"פ 3224/19 **אביב נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 28.5.2019) בו נקבע כי גם אם קיים חשש או פוטנציאל לפגיעה במישור התעסוקתי אין די בכך כדי לקבוע קיומו של נזק קונקרטי לצורך ביטול הרשעה, בפרט כשישקול הדעת נותר אצל הגורם המקצועי הרלבנטי.

בענייננו יכול ודווקא יש עניין ציבורי בכך שלא תמנע האפשרות של העברת מידע לגופים המתאימים כפי שהדבר עלול להיות לו תבטל ההרשעה בנסיבות כמו בנסיבות ענייננו, היינו של איש חינוך המבקש להמשיך בעבודתו כאשר בתוך זמן קצר הוא עובר על החוק פעמיים, כשזו הפעם הוא עושה זאת אל מול גורמי אכיפת החוק.

19. ב"כ הנאשם הפנה בין היתר למאמרם של ד"ר ש' ווזנר ועו"ד מ' קשלס: **"ביטול הרשעה לאור תיקון 113 לחוק העונשין - משיח של חסד לשיח של מידתיות"**, הסנגור 257,4. במסגרת מאמר זה, דנים המחברים בעיקרון המידתיות ובעיקרון שירותיות ההרשעה כעקרונות שצריכים לבוא חלף העקרונות שנקבעו בפסיקה האמורה לעניין ביטול הרשעה.

אינני מוצא מקום להרחיב התייחסות ביחס לרעיונות אלה, שיכול וניתן לשקול אימוץ של חלקם במקרים המתאימים. זאת, משום שאף אם הייתי בוחן את ביטול הרשעתו של הנאשם בהתאם לעקרונות אלה, לא היה מקום לבטל את הרשעתו של הנאשם נוכח כל שפורט לעיל.

לסיכום, אינני סבור שבענייננו נכון יהיה לבטל את הרשעתו של הנאשם.

20. לא מצאתי בענייננו של הנאשם לחרוג ממתחם העונש ההולם שקבעתי ובתוך מתחם העונש מצאתי להתחשב בהודאת הנאשם, בחסכון בזמן שיפוטי, בנסיבותיו האישיות - משפחתיות, בכך שרישומי הפלילי כולל רישום אחד ללא הרשעה, בפגיעה של העונש בנאשם ובמשפחתו ובהמלצת שירות המבחן, אף שלא מצאתי לאמצה כלשונה.

לצד זאת, סבורני שיש לתת משקל לגם שיקולי הרתעת היחיד והרבים. באשר לשיקול הרתעת הנאשם, יש לזכור כי זה בתוך זמן קצר פעמיים עבר על החוק וכי זה נטה למזער בפני שירות המבחן מחומרת האירוע. באשר לשיקול הרתעת הרבים, הרי שקיימת חשיבות לא מבוטלת להרתיע את הציבור מפני פגיעה בעבודת גורמי אכיפת החוק ובאנשי אכיפת החוק.

21. לאור כל האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 4 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מהיום, שהנאשם לא יעבור עבירה לפי סימן ג'

לפרק ט' לחוק העונשין.

ב. קנס בסך של 1,000 ₪ או 7 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בתוך 30 יום מהיום.

ג. הנאשם יחתום על התחייבות כספית על סך 5,000 שלא יעבור עבירה לפי סימן ג' לפרק ט' לחוק העונשין למשך 3 שנים מהיום. לא תיחתם ההתחייבות תוך 7 ימים יאסר הנאשם ליומיים.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, י"ט טבת תשפ"ג, 12 ינואר 2023, במעמד הצדדים.